

Kingdom and Responsibility

1. בראשית פרק מ"ד פסוק י"ח

"ויגש אליו יהודה ויאמר בני אדני ידבר נא עבדך דבר באזני אדני ואל יחר אפה בעבדך כפי כמוך כפרעה"

2. בראשית רבה (וילנא) פרשת ויגש פרשה צג

[מד, יח] ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני ואל יחר אפך בעבדך כי כמוך כפרעה, (משלי ו) בני אם ערבת לרעך וגו' נוקשת באמרי פיך וגו' עשה זאת וגו', א"ר חנינא ברח מן שלש והדבק בשלש, ברח מן הפקדונות ומן המיאוונים ומלעשות ערבות בין אדם לחבירו, הדבק בחליצה, ובהפרת נדרים, ובהבאת שלום שבין אדם לחבירו, ד"א בני אם ערבת לרעך, זה יהודה, אנכי אערבנו, (שם/משלי ו') תקעת לזר כפיר, מידי תבקשנו, נוקשת באמרי פיך, אם לא הביאותיו אליך, עשה זאת בני והנצל, לך והדבק בעפר רגליו וקבל מלכותו ואדנותו, ויגש אליו יהודה.

3. משלי פרק ו'

(א) בני אם ערבת לרעך תקעת לזר כפיר:

(ב) נוקשת באמרי פיך ללכדת באמרי פיך:

(ג) עשה זאת אפוא! בני והנצל כפי באת בכף רעך לך התרפס ורחב רעיה:

(ד) אל תתן שנה לעיניך ותנומה לעפעפיך:

(ה) הנצל כצבני מיד וכצפור מיד יקוש:

4. בראשית רבה (וילנא) פרשת ויגש פרשה צ"ג

ה ויגש אליו יהודה, (עמוס ט) הנה ימים באים נאם ה' ונגש חורש וגו', חורש, זה יהודה, בקוצר, זה יוסף, שנאמר (בראשית לז) והנה אנחנו מאלמים אלומים, ודורך ענבים, זה יהודה, (זכריה ט) כי דרכתי לי יהודה קשת, במושך הזרע, זה יוסף, שמשך זרעו של אביו והורידו למצרים, כדכתיב (הושע יא) בחבלי אדם אמשכם, (יואל ד)

ויטפו הרים עסיס, אלו השבטים, אמרו מלכים מדיינים אלו עם אלו אנו מה איכפת לנו.

5. עמוס פרק ט

(יג) הנה ימים באים נאם יקוק ונגש חורש בקצר ודרך ענבים במשך הזרע והטיפו ההרים עסיס וכל הנבעות תתמוגגנה:
 (יד) ושבתי את שבות עמי ישראל ובנו ערים נשמות וישבו ונטעו כרמים ושתו את יינם ועשו גנות ואכלו את פריהם:
 (טו) ונטעתי על אדמתם ולא ינתשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי להם אמר יקוק אלהיה:

6. הושע פרק י"א

(א) כי נער ישראל ואהבהו וממצרים קראתי לבני:
 (ב) קראו להם כן הלכו מפניהם לבעלים יזבחו ולפסלים קטרו:
 (ג) ואנכי תרנלתי לאפריים קחם על זרועתי ולא ידעו כי רפאתים:
 (ד) בחבלי אדם אמשכם בעבותות אהבה ואהיה להם כמרימי על על לחיהם ואט אליו אוכיל:

7. מצודת דוד הושע פרק יא פסוק ד

(ד) בחבלי אדם - משכתים ללכת אחרי חבליים רכים ונוחים שמושכים בהם בני אדם ר"ל הנהגתים בדרך חמלה:
 בעבותות אהבה - בחבליים עבים שמושכים בהם דרך אהבה והוא כפל ענין במ"ש:
 ואהיה להם - הנהגתים ברחמנות כמו החורשים הרחמנים המרימים העול מעל לחיי הבהמה להקל ממנה כובד משא העול:
 ואט עליו אוכיל - כהחורשים הרחמנים המטים אוכל לפי הבהמה בעת שחורשת ר"ל הקלתי עולם והספקתי די צרכם

8. יואל פרק ד'

(טז) ויקוק מציון ישאג ומירושלים יתן קולו ורעשו שמים וארץ ויקוק מחסה לעמו ומעוז לבני ישראל:
 (יז) וידעתם כי אני יקוק אלהיכם שכן בציון הר קדשי והיתה ירושלים קדש וזרים לא יעברו בה עוד: ס
 (יח) והיה ביום ההוא יטפו ההרים עסיס והנבעות תלכנה חלב וכל אפיקי יהודה ילכו מים ומעין מבית יקוק יצא והשקה את נחל השטים:
 (יט) מצרים לשממה תהיה ואדום למדבר שממה תהיה מממס בני יהודה אשר שפכו דם נקיא בארצם:
 (כ) ויהודה לעולם תשב וירושלם לדור ודור:
 (כא) ונקיתי דמם לא נקייתי ויקוק שכן בציון:

9. מלבי"ם יואל פרק ד' פסוק י"ח

(יח) והיה ביום ההוא. תתרבה השפע והברכה ביתר שאת עד שההרים יטפו עסיס מרוב הפירות המתוקים, והגבעות תלכנה חלב מרוב הבקר והצאן, וכל אפיקי יהודה ילכו מים שעד עתה היה חסרון מים בין בכללות א"י בין בירושלים שלא היו מעינות בירושלים, ואז לא לבד שיהיה מים ביהודה כי גם מעין יצא מבית ה' משם יפתח מקור נפתח ויתפשט

לחוץ עד שישקה את נחל השטים, ולדעת ר' סעדיה הוא הירדן שהוא קרוב לשטים, ולרש"י הוא כמשמעו, ועל המעיין הזה כבר נבא יחזקאל וזכריה, וע"ד הרמז שמשם תצא התורה והאמונה הנמשלת למים, לכל העולם, ויען שבשטים פרצו בזנות ובע"ז לבית פעור והיה ראשית חטאת לבית ישראל, מציין שהמעין הקדוש יטהר את הטומאה אשר התחלה בנחל השטים ויעביר הרעות הזרות והתאוות:

10. הרב סלוביצקי "ימי זיכרון" (השיתין שבכנסת ישראל)

"לאה אמנו הפגינה תמיד תוקף ואומץ לב. נערה אחרת במקומה לא הייתה מוחה כלל נגד נישואין עם עשו, אלא הייתה משלימה ואומרת "מה עלי לעשות אני הבכורה והוא הבכור ועלי להינשא לו".

אמנו רחל הייתה טיפוס אחר לגמרי השם רחל כשלעצמו מסמל כבשה שקטה" וכרחל לפני גזזיה נאלמה". ישעיהו הנביא מתאר פה את האדם השקט הצנוע וחסר האונים כעין כבשה הנושאת על גופה את צמרה הגדל עמה ומחמם אותה. לפתע באים וגוזזים בחזקה את כל צמרה ומערטלים אותה עד שקר לה והיא רועדת כולה. כך רחל היא בחירת לבו של יעקב, שאהב אותה בכל לבו ובוודאי הייתה זו אהבה הדדית. והנה מוסרת היא בליל הכלולות את יעקב ללא מחאה לאחותה הבכירה ממנה...רחל סימלה לא את הכול של "ובכשוה" אלא של הוויתור וההקרבה כפי שנתגלו ביצחק...